

[Niels Helveg Petersen.]

er jo givetvis redegørelser af denne karakter, som ikke er egnet til offentlighed, men måske kan dette problem ordnes, når vi skal til at drøfte det i udvalg; jeg tror i virkeligheden, at det måske er noget af det vigtigste i offentlighedsdiskussionen, at meget af dette fyldige, væsentlige baggrundsmateriale for lovgivningen kommer frem i dagens lys.

Et problem mere i sammenhæng hermed. I svar fra administrationen på spørgsmål stillet i folketingsudvalg foreligger der ofte et meget godt og væsentligt materiale; i stigende grad offentliggøres dette materiale; men om det offentliggøres eller ikke, om det optages i betænkningerne eller ikke, kan ofte være mere eller mindre tilfældigt. Jeg mener, at disse besvarelser, hvad enten de optages i betænkning eller ej, i princippet burde være underkastet fuld offentlighed, medmindre andet besluttes i undtagelsestilfælde. Jeg tror, det ville være væsentligt for vurderingen af holdningen i administrationen og blandt de politiske partier, at man fik virkelig sikkerhed for, at disse besvarelser kunne komme til offentlighedens kundskab. Jeg ved ikke, om spørgsmålet kan løses under denne lovgivning, men jeg mener, det er et spørgsmål, som i hvert fald har nær sammenhæng med hele sagen.

Det, jeg gerne vil sige til sidst, er, at det er muligt, at vi, således som kommissionsbetænkningen fremdrog det, er nødt til at se på, om der skulle være grund til at foretage ændringer i presseloven ved en reform som indførelse af fuld offentlighed; det er også et spørgsmål, som det vil være naturligt at drøfte i udvalget.

Niels Westerby: Der er naturligvis altid stor grund til omtanke herinde i tinget, når vi beskæftiger os med et anliggende. En gang imellem stilles der et stærkt krav til os om at handle hurtigt — det gælder f. eks. problemer om arbejdsløshed eller manglende aktivitet i erhvervslivet — og dette krav om hurtighed kan jo en gang imellem betyde, at man ikke kan få den fornødne tid til at vise virkelig omtanke.

I den foreliggende sag er der ikke noget særligt krav om hurtighed i behandlingen. Der er næsten kun ét afgørende synspunkt at varetage, nemlig det, at man virkelig

får en god og rigtig udformning af offentlighedens adgang til at blive bekendt med, hvad det foregår i forvaltningen.

Vi har gennemført, som det er blevet sagt af de øvrige ordførere, partsoffentlighed i dansk forvaltning, og derudover har vi en slags sivebrøndsoffentlighed, gående ud på, at politikere med vilje eller ved et uheld en gang imellem lader noget sive ud til pressen, der derefter slår det sensationelt op; det samme synspunkt var hr. Niels Helveg Petersen inde på. Det sidste, denne form for sivebrøndsoffentlighed, anser jeg ikke for en heldig kontakt imellem den offentlige forvaltning og borgerne.

Vi er i liberalt centrum principielt tilhængere af fuld offentlighed i forvaltningen, og man må naturligvis her give sig til at beskæftige sig med de nærmere detaljer med hensyn til, hvordan den skal udformes. Det er vel sådan, at der i denne sag er to modstående hensyn; det ene hensyn er at give den størst mulige adgang til offentlighed for forvaltningens vedkommende dels som en garanti for den enkelte borger, for at denne kan få en rigtig behandling, dels som en ganske almindeligt virkende opfordring til de offentlige myndigheder om at være meget omhyggelige med deres overvejelser og beslutninger, altså en garanti for en rigtig offentlig forvaltning. Disse ting taler meget stærkt for det, men derudover taler jo også stærkt for offentlighed i forvaltningen, at det antagelig vil kunne medføre en stigende mulighed for borgerne for at tage stilling til offentlige anliggender. Det er jo vitterligt således, at de offentlige sager ikke altid har den interesse hos borgerne, som det er ønskeligt, og det er da uheldigt, hvis borgerne tager stilling til offentlige anliggender på baggrund af manglende kendskab til, hvordan sagsforholdet er. Derfor bør borgerne have den størst mulige adgang til at få at vide, hvad der rent faktisk foregår, hvordan det forholder sig med de offentlige sager.

Alle disse ting taler jo klart for, at man går meget vidt, så vidt som muligt, med hensyn til fuld offentlighed i forvaltningen. Derimod vil jeg nok tro, at der er et modstående hensyn at varetage, nemlig det offentlige hensyn, at vi skal jo altid passe på, at vi får en rationel forvaltning, der også kan arbejde tilstrækkelig hurtigt. Vi har lige